

Schriftelijke vragen (RvO artikel 51)

Met dit formulier kunt u schriftelijke vragen indienen via de Statengriffie. De schriftelijke vragen dienen kort en duidelijk geformuleerd te zijn. De beantwoording van de schriftelijke vragen volgt binnen 30 dagen en wordt gedeeld met alle Provinciale Statenleden. Mocht de beantwoordingstermijn onverhoopt niet worden gehaald, dan wordt u hieronderbouwd over geïnformeerd en wordt aangegeven op welke termijn de vragen wel beantwoord zullen worden.

Datum

3 september 2025

Onderwerp

Behoud particuliere landgoederen en monumentaal erfgoed in de Provincie Utrecht

Inleiding van uw schriftelijke vragen en puntsgewijs uw schriftelijke vragen

Veel particuliere landgoedeigenaren op de Utrechtse Heuvelrug kennen een structureel tekort (ca. €1,5 miljoen/jaar) voor het beheer van natuur, erfgoed en recreatie. Daarbovenop kennen de landgoederen lastenverzwaring door fiscale wijzigingen op landelijk niveau. Belastingdruk voor NSW-landgoederen steeg met een factor van 2,3 tot 2,8. Daarnaast bevoordelen SIM¹-subsidies structureel POM²-aanvragers, ten koste van monumenten met maatschappelijke waarde met beperkt verdienvermogen, zoals kerken, buitenplaatsen etc. Dit veroorzaakt onvoldoende middelen waardoor er geen structureel onderhoudsplan mogelijk is voor monumenten en natuurgebieden en onze unieke lange termijn ondernemers steeds minder zelfstandig kunnen bijdragen aan provinciale (natuur)doelen.

Aangezien er nog beleidsruimte beschikbaar is onder de Omgevingswet heeft de SGP-fractie de volgende vragen.

1. Herkent GS het structurele tekort op het beheer van erfgoed en natuur binnen de provincie Utrecht?
 - a. Zo ja, wat zijn stappen die college zet om de beheerders tegemoet te komen?
2. Wordt de verdeling van SIM-subsidies gemonitord en geëvalueerd door de provincie? Worden niet-POM-aanvragers structureel benadeeld, en onderneemt de provincie actie om dat te corrigeren? SIM verlening loopt via het Rijk en restauratie subsidie van monumenten loopt via de provincie. In hoeverre wordt bij de erfgoedparels gekeken naar voornoemde zaken?
3. Is GS bereid in het kader van de omgevingsvisie te verkennen hoe natuurinclusieve gebiedsontwikkeling en rendabele erfgoedbeheerconcepten kunnen helpen natuur en landschap te behouden?
4. Welke concrete stappen zijn genomen of gepland richting het Rijk met betrekking tot fiscale druk op NSW-opstallen en de dreiging van waardebelasting? Is de provincie voornemens hier stappen op te zetten gezien de belangrijke rol van landgoederen in ons natuurbehoud en beheer?
5. Wat ziet GS als rol voor de landgoederen binnen de Provincie Utrecht?
6. Hoe spant GS zich in om onder meer in het UPLG rekening te houden met de landgoederen en de pachters om het unieke systeem van duurzame landbouw en natuur in stand te houden? Erkent GS de meerwaarde van het pachtsysteem voor behoud van landgoederen en natuur?
7. Hoe ver staat het met de actualisatie van de Leidraad "Behoud door Ontwikkeling"? Wordt hier voldoende ruimte geboden voor lokale afwegingen binnen het NNN-kader?
8. Hoe functioneert het erfgoed expert team momenteel? Voorziet dit nog in een behoefte en hoe veel aanvragen krijgt men?

Indiener(s)

Naam/namen

Bertrick van den Dikkenberg

¹ Subsidieregeling Instandhouding Monumenten

² Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud

PROVINCIALE STATEN ■■ UTRECHT

Fractie/fracties
SGP